SADARBĪBAS PLATFORMA “DEMOGRĀFISKO LIETU CENTRS”

DLC PRIEKŠLIKUMI A. KARIŅA VALDĪBAS RĪCĪBAS PLĀNAM

MĀRAS SOLIS

Demogrāfisko lietu centra sēde Nr. 27/2019

2019. gada 28. februārī

Imants Parādnieks

Ministru prezidenta padomnieks demogrāfijas jautājumos

Demogrāfisko lietu centra vadītājs

Darba kārtībā

- Iepazīšanās
- DLC turpmākā darba organizēšana
- VRP priekšlikumu apspriešana
- 2019. gada budžeta paketē iestrādājamais

Iepazīšanās – DLC sastāvs

Sadarbības platformas vadītājs I. **Parādnieks**

Sadarbības platformas locekļi:

L. **Āboliņa** – Labklājības ministrijas valsts sekretāra vietniece

R. **Bremšmits** – Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrijas Reģionālās politikas departamenta direktors

I. **Būmane** – Veselības ministrijas Veselības aprūpes departamenta Veselības aprūpes organizācijas nodaļas vadītāja

K. **Eņģelis** – labklājības ministra padomnieks

N. **Jirgensone** – Pārresoru koordinācijas centra Attīstības plānošanas nodaļas konsultante

P. **Leiškalns** – sociālo lietu eksperts

I. **Mežs** – demogrāfs, Latvijas Universitātes pētnieks

K. **Ploka** – Labklājības ministrijas parlamentārā sekretāre

J. **Plūme** – Finanšu ministrijas valsts sekretāra vietniece budžeta jautājumos

E. **Putra** – Finanšu ministrijas parlamentārais sekretārs

E. **Upīte** – Ministru prezidenta padomniece juridiskajos jautājumos

1. Sadarbības platformas vadītājs **I. Parādnieks**

Sadarbības platformas locekļi:

2. R. Spručs - Labklājības ministrijas Parlamentārais sekretārs

3. J. Muižniece – Labklājības ministrijas valsts sekretāra vietniece vai **L. Liepa** – Bērnu un ģimenes politikas departamenta direktore

4. R. Bremšmits – Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrijas Reģionālās politikas departamenta direktors

5. N. Jirgensone – Pārresoru koordinācijas centra Attīstības plānošanas nodaļas konsultante

6. P. Leiškalns – sociālo lietu eksperts

7. I. Mežs – demogrāfs, Latvijas Universitātes pētnieks

8. K. Ploka - Finanšu ministra padomniece

Nepieciešamības gadījumā tiek pieaicināti citu ministriju, NVO pārstāvji

SADARBĪBAS PLATFORMA “DEMOGRĀFISKO LIETU CENTRS”

A. K. KARIŅA VALDĪBAS
deklarācijas sadaļas

LATVIJAS CILVĒKI
Demogrāfija

DLC kūrētie un kontrolētie valdības rīcības plāna uzdevumi, norādot par izstrādi un realizāciju atbildīgās ministrijas

95. Veidosim Latviju par ģimenēm ar bērniem draudzīgāko valsti un sabiedrību, tostarp īstenojot sadarbības platformas "Demogrāfisko lietu centrs" izstrādāto visaptverošo ilgtermiņa valsts atbalsta programmu ģimenēm ar bērniem

95.1. Sadarbībā ar nevalstisko sektoru un ekspertiem izvērtēsim esošos atbalsta instrumentus un izstrādāsim jaunus priekšlikumus, lai nodrošinātu efektīvāko tautas ataudzes atbalsta pasākumu īstenošanu un pilnveidošanu. Veidosim valsts atbalsta programmu ģimenēm, kurās audzina bērnus, veidojot Latviju par ģimenēm draudzīgāko valsti

Izstrādāti priekšlikumi (programmu kopums) atbalsta instrumentiem ģimenēm ar bērniem

DLC
01.01.
2020.

95.2. Ieviesīsim bērna kopšanas laikā saņemamā atbalsta (vecāku pabalsts un bērna kopšanas pabalsts) apmēra pieaugumu vismaz līdz minimālajam ienākuma līmenim par divām personām mājsaimniecībā, visā bērna kopšanas periodā līdz bērna 1,5 gada vecumam

LM
01.01.
2020.

Izstrādāts priekšlikums ienākumu pilnīgākai atvietošanai bērna kopšanas laikā, piemērojot MIL koncepciju, paredzot pakāpenisku tā pieaugumu

96. Sekmēsim ģimeņu sadzīves apstākļu uzlabošanos, izstrādājot un ieviešot motivējošu un plašu ilgtermiņa valsts mājokļa stratēģiju – jaunu mājvietu būvi, mājokļu paplašināšanu un renovāciju, kā arī mājokļa pieejamību ģimenēm atbilstoši Eiropas valstu labākajai praksei I

96.1. Radīsim atbalstu ģimenes sadzīves situācijas uzlabošanā, izstrādājot mājokļu pieejamības stratēģiju ģimenēm ar bērniem

EM 01.01. 2020.

- Izstrādāta mājokļu pieejamības stratēģija ģimenēm ar bērniem, kas paredz atbalstu dzīves telpas uzlabošanai

96.2. Turpināsim ALTUM programmu, meklējot risinājumus tās paplašināšanai un pieejamībai visām ģimenēm ar bērniem, jo īpaši reģionos un daudzbērnu ģimenēm

EM 01.07. 2019.

- ALTUM programmu un pakalpojumu klāsta papildināšana

96.3.Izstrādāsim sistēmu un ekonomisko pamatojumu ģimeņu ar bērniem atbalstam mājokļa iegādei ar valsts subsīdiju

EM 01.01. 2020.

- Ģimenēm ar bērniem radīta iespēja saņemt būtisku valsts finansiālu atbals mājokļa iegādei un paplašināšanai

96. Sekmēsim ģimeņu sadzīves apstākļu uzlabošanos, izstrādājot un ieviešot motivējošu un plašu ilgtermiņa valsts mājokļa stratēģiju – jaunu mājvietu būvi, mājokļu paplašināšanu un renovāciju, kā arī mājokļa pieejamību ģimenēm atbilstoši Eiropas valstu labākajai praksei II

96.4. Izveidosim finanšu platformu ALTUM, Valsts kases, komercbanku, pašvaldību un ES finansējuma piesaistei, kas nodrošinātu finanšu instrumentus īpaši labvēlīgai īres mājokļu būvniecības un dzīvojamā fonda rekonstrukcijas finansēšanai

EM
01.01.
2020.

- Ģimenēm ar bērniem uzlabojas mājokļu nodrošinājums un pieejamība

96.5. Izveidosim normatīvo bāzi un finanšu platformu pašvaldībām un citiem resoriem, lai attīstītu un jaunajiem speciālistiem un ģimenēm ar bērniem piedāvātu mājokli iegadāties uz nomaksu, atvieglojot celtniecības projektu saskaņošanu un īstenošanu. Izvērtēt iespējas un iesaistīt Aizsardzības ministriju pilotprojektā

EM
01.01.
2020.

- Pašvaldības aktīvāk iesaistās ģimeņu mājokļu būvniecības atbalstā, nodrošinot ar apbūves gabaliem, infrastruktūru, atvieglojot projektu saskaņošanu un īstenošanu. Izstrādāti noteikumi standartizētu būvniecības projektu apkopošanai un izmantošanai, atvieglota to īstenošana. Izstrādāts pilotprojekts sadarbībā ar AIM

97. Nodrošināsim, lai jaunajām ģimenēm veidojas pozitīva pirmā bērna audzināšanas pieredze, sākot ar pieejamu kvalitatīvu veselības aprūpi un saskarsmi ar valsts institūciju darbu, kas pilnībā vērsts uz labvēlīgu pretimnākšanu, turpinot ar pirmsskolas izglītības iestādes pieejamību dzīvesvietas tuvumā, nodrošinot brīvu vecāku izvēli pirmsskolas vecuma bērnu pieskatīšanai vai izglītošanai, kā arī pilnvērtīgu atbalstu krīzes situācijās

97.1. Izstrādāt un uzsākt PII reformu, nodrošinot pilnīgu bērnu pieskatīšanas pakalpojumu pieejamību, t.sk., vecākiem brīvas izvēles iespējas izlemt par bērnam vispiemērotāko pieskatīšanas veidu

- Pilnībā nodrošināta pirmsskolas izglītības un bērnu pieskatīšanas pakalpojumu pieejamība

VARAM
01.09.
2019.

97.2. Mainīsim iestāžu un institūciju pakalpojumu sniegšanas veidu no reaktīva uz proaktīvu. Valsts pārvaldes iestādes izvērtē sniegto pakalpojumu klāstu un nodrošina to proaktīvu piedāvāšanu un izpildi, saskaņojot ar personu, nevis gaidot klienta pieprasījumu pēc pakalpojuma

- Mazinājies administratīvais slogs, atbalstu un pakalpojumu nesaņēmušo personu skaits nezināšanas dēļ

VK
01.01.
2020.

98. Īstenojot atbilstošu politiku, nodrošināsim pienācīgu dzīves kvalitātes līmeni mazāk aizsargātām grupām – kuplām ģimenēm un viena vecāka ģimenēm

98.1. Sniegsim atbalsta pakalpojumus kuplajām un viena vecāka ģimenēm - priekšrocības bērnu iekārtošanā PII, apmaksājot pilnībā ēdināšanas izdevumus pirmsskolā un skolā, kā arī sedzot interešu izglītības izdevumus

Praktisks atbalsts ikdienas dzīves atvieglošanā, t.sk. finansiālais atbalsts bērna attīstības vajadzību segšanā un izglītošanā augstskolā, organizētas vasaras bērnu nometnes

VARAM
01.09.
2019.

99. Sekmēsim kuplu ģimeņu veidošanos. Turpināsim Trešā bērna politiku, paplašināsim Latvijas Goda ģimenes programmu

99.1. Ieviesīsim Goda ģimenes kartes starptautiskā apritē, pilnveidosim programmas aplikāciju, pievienosim jaunas lietotāju kategorijas un gradāciju, veidosim savietojamību ar pakalpojumu sniedzējiem, iesaistīsim uzņēmējus atlaižu noteikšanā atbilstoši daudzbērnu ģimeņu vajadzībām; definēsim ģimenes biļetes specifikāciju – «2 un 3+»

- Izstrādāta Goda ģimenes kartes pilnveides programma (starptautiskā atpazīstamība un funkcionalitāte, dalība European Large Family card dalība, 3+ kartes gradācijas ieviešana, papildināta jauna kategorija ģimenēm ar bērnu invalīdu

SIF
01.01.
2020.

99.2. Novērsīsim nabadzības riskus daudzbērnu ģimenēs, kompensējot izdevumus, kas rodas ģimenē ienākot trešajam un katram nākamajam bērnam. Risināsim iespējas piesaistīt ES finansējumu augstākās izglītības iegūšanas izdevumu segšanai daudzbērnu ģimeņu bērniem

- Daudzbērnu ģimenēm dota iespēja iegādāties valsts daļēji subsidētu ģimenes auto - elektroauto/hibrīdauto, samazināts auto ekspluatācijas nodoklis daudzbērnu ģimenēm līdz 25%;
- Daudzbērnu ģimeņu bērniem ir iespēja saņemt valsts finansētu augstāko izglītīb

SM
01.01.
2020.

IZM
01.01.
2020.

99.3. Iniciēsim citus atbalsta pasākumus kuplajām ģimenēm, paplašinot Trešā bērna politiku

Izstrādāti priekšlikumi daudzbērn
ģimeņu atbalstam

DLC
01.01.
2021.

100. Atbalstīsim ģimenes, īstenojot mērķtiecīgus valsts atbalsta pasākumus, kā arī sniedzot daudzpusīgus ģimeņu ikdienu atvieglojošus pašvaldību pakalpojumus. Pārskatīsim ģimenes valsts pabalsta sistēmu, lai pabalsta apmērs būtu atkarīgs nevis no tā, kurš pēc kārtas bērns ir ģimenē, bet no aprūpējamo bērnu skaita, būtiski paaugstinot atbalsta intensitāti, sākot ar diviem bērniem ģimenē

100.1. Pārskatīt ģimenes valsts pabalsta piešķiršanas un aprēķina kārtību

Noteikti pilnvērtīgi ģimenes valsts pabalsta piešķiršanas kritēriji, par faktiskā ģimenes apgādībā esošajiem bērniem un noteikts pienācīgs ĢVP apmērs, atkarībā no apgādājamo faktiskā skaita, sabalansējot ar IIN atvieglojumiem.

LM
01.01.
2020.

100.2. Izveidosim Latvijas ģimeņu reģistru, identificēsim Latvijas ģimeņu daudzveidību un noteiksim faktiskās apgādības fakta konstatēšanas un noteikšanas principus

Izveidots dinamisks uzskaites instruments - ģimeņu reģistrs. Iespējams iegūt aktuālus datus politikas un atbalsta pasākumu plānošanai un verificēšanai; noteiktas atbalsttiesīgās ģimenes

LM
01.01.
2020.

100.3. Padarīsim mērķētus un efektīvus IIN atvieglojumus ģimenēm ar bērniem

FM
01.01.
2020.

Mazināta ienākumu nevienlīdzība un bērnu nabadzības risks.

1) MUN nodarbinātajiem citur gūtajiem ienākumiem piemēro IIN atvieglojumus par apgādājamajiem;

2) IIN atmaksa daudzbērnu ģimenēm par hipotekārā kredīta procentu maksājumiem.

3) IIN atvieglojumus par apgādājamajiem vecāki var dalīt;

4) darba devēja maksātais bērna piedzimšanas pabalsts netiek aplikts ar IIN

101. Nodrošināsim platformu pašvaldību un privāto uzņēmumu labdabīgai sacensībai par iespējami labāko atbalstu ģimenēm

101.1. Attīstīt un paplašināt programmu "Ģimenei draudzīga pašvaldība"

VARAM
01.07.
2019.

- Organizēts ikgadējais pašvaldību konkurss "Ģimenei draudzīga pašvaldība", informēti iedzīvotāji par pieejamo atbalstu un pakalpojumiem ikkatrā novadā, sekmēts starptautiskais tūrisms, nodrošināta pakalpojumu digitalizācija caur www.latvija.lv. Uzsākta programmas attīstība starptautiskajā līmenī

101.2. Programmas "Ģimenei draudzīga darba vieta" koncepcijas izstrāde un ieviešana

DLC
01.07.
2019.

- Paplašināts esošās programmas "Ģimenei draudzīgs komersants" tvērums un pilnveidots saturs, izstrādājot jaunu "Ģimenei draudzīga darba vieta" koncepciju, uzsākta tās ieviešana

101.3. Atjaunināta un pilnīgota vietne www.laiksberniem.lv, kā jumta platforma pieejai jau esošajām IT platformām (paps.lv, vietagimenei.lv, darbsungimene.lv, godagimene.lv), nodrošināt programmu sinerģiju

DLC
01.01.
2020.

- Vietnē www.laiksberniem.lv sniegta informācija par ģimenei draudzīgākajiem darba devējiem, pašvaldībām un remigrācijas atbalsta pasākumiem

102. Veicināsim ģimenes un darba dzīves saskaņošanu, iedrošinot abus vecākus līdzvērtīgi iesaistīties ģimenes dzīvē un bērnu audzināšanā

102.1. Pakāpeniski BKA esošajām, bet faktiski strādājošajām personām izmaksāt vecāku pabalstu pilnvērtīga apmērā no piešķirtā apjoma (provizoriski 80% no VP)

LM
01.01.
2020.

- Veicināta ģimeņu labklājība un saglabāta vecāku profesionālā kvalifikācija

102.2. Uzsākt diskusiju maternitātes un paternitātes periodu garumu pārskatīšanai, sistēmisko risinājumu piedāvāšanai, lai veicinātu abu vecāku iesaisti bērna audzināšanā. Nodrošināt ekskluzīvi tēvam 4 nedēļas garu apmaksātu atvaļinājumu bērna kopšanai [tēva kvota]

LM
01.01.
2020.

- Tēvam piešķirts mēnesi garš paternitātes atvaļinājums, nodrošināta lielāka iesaiste ģimenes dzīvē jau no bērna dzimšanas, vienlaicīga un vienlīdzīga vecāku iesaiste jaundzimušā kopšanā

103. Mazinot ienākumu nevienlīdzību vecumdienās, noteiksim, ka apmaksātajā bērna kopšanas laikā valsts veic sociālās iemaksas vecāku pensiju kapitālā pilnā apmērā no visa bērnu pabalsta, panākot, ka jaunie vecāki tiek sociāli apdrošināti tādā iemaksu līmenī, kā iepriekš strādājot, kā arī līdzsvarosim vecāku nopelnīto pensiju

103.1. Nodrošināt sociālo iemaksu veikšanu vecāku pensiju kapitālā pilnā apmērā no personas iemaksu algas pabalsta aprēķina kvalifikācijas periodā, panākot, ka jaunie vecāki tiek sociāli apdrošināti tādā iemaksu līmenī, kā iepriekš strādājot. Uzsākto ar sociālo iemaksu veikšanu pensiju kapitālā no pilnas pabalstu kopsummas par bērnu apmaksāta bērnu kopšanas atvaļinājuma laikā

LM 01.07. 2019.

- Sociālās apdrošināšanas iemaksas pensiju apdrošināšanai veiktas pilnā apmērā no personas iemaksu algas pabalsta aprēķina kvalifikācijas periodā, samazināta ienākumu starpība un nevienlīdzība māmiņām aprēķinot pensiju apjomu

103.2. Nodrošinot visiem daudzbērnu vecākiem priekšlaicīgās pensionēšanas iespējas, paredzēt, ka aprēķinot pensijas apmēru standarta periods ar kuru tiek dalīts pensijas kapitāls, netiek samazināts par gadiem, atbilstoši bērnu skaitam, bet gan tiek izmantots standarta 18 gadi

LM 01.01. 2020.

- Trīs un vairāk bērnu vecākiem, izmantojot priekšlaicīgās pensionēšanās iespēju, saglabāts pensijas apjoms

103.3. Lai veicinātu trīs un vairāk bērnu māmiņu palikšanu darba tirgū, sievietei turpinot strādāt, pensijas kapitāls tiek dalīts ar 13 - 15 gadiem, tādējādi palielinot pensijas apjomu

LM 01.01. 2020.

- Tiek veicināta trīs un vairāk bērnu vecāku palikšana darba tirgū, kompensējot neizmantoto priekšlaicīgās pensionēšanās iespēju

103.4. Novēršot nevienlīdzību, izstrādāt sistēmu taisnīgam pensijas kapitāla pieaugumam atkarībā no izaudzinātā un parūpētā bērnu skaita

LM 01.01. 2020.

104. Godināsim sabiedrībā ģimenes vērtības un veicināsim izpratni par atbildīgumu savstarpējās attiecībās, kā arī seksuālo un reproduktīvo veselību

104.1. Piedāvāsim vecākiem izglītoties par bērna vecumposma īpatnībām

- Sadarbībā ar NVO izstrādāts informatīvais materiāls un nodrošināta tā regulāra nodošan vecākiem, konkrētajā bērna vecumposmā

DLC
01.01.
2020.

104.2. Mediācijas pakalpojuma turpināšana ģimeņu stabilitātes stiprināšanai un šķirto laulību skaita mazināšanai, kā arī pirmslaulību apmācību kursu organizēšana

- Mazinājies šķirto laulību skaits, un novērstas domstarpības starp šķirtajiem vecākiem u ģimenes lokā

TM
01.01.
2020.

104.3.Tēva lomas ģimenē stiprināšana

- Tēva dienas atzīmēšana, aktīvākas tēva lomas un iesaistes popularizēšana sabiedrī

DLC
01.07.
2019.

104.4.Izstrādāt dažādām vecuma grupām atbilstošus ģimenes (veselības) mācību moduļus skolās

- Mācību procesā tiek integrēti ģimenes (veselības) mācības elementi

IZM
01.09.
2019.

105. Nodrošināsim atbalsta kopumu gados jaunajiem vecākiem

105.1. Vērtēsim iespēju atbalstīt jaunos vecākus (studentus) mājokļa izdevumu apmaksā vai mitekļa nodrošinājumā kopmītnēs

LM
01.01.
2020.

- Studentiem-vecākiem nodrošin dzīvesvieta, sadzīves izdevumu kompensācija, tādējādi mazinot krīzes grūtniecības riskus un abortu skaitu

105.2. Virzīsimies uz finansiālu atbalstu studējošiem jaunajiem vecākiem BKA laikā 2 personu minimālā ienākumu līmeņa apmērā. Vērtēsim iespēju organizēt silītes grupiņas studējošo māmiņu bērniem

- Sniegta drošības sajūta un atbalsts jauniešiem, kas izšķiras par ģimenes dibināšanu studiju laikā

LM
01.01.
2020.

105.3. Izvērtēti citi atbalsta pasākumi vecākiem –studentiem saistībā ar kredītiem studiju vajadzībām, stipendijām un studijām budžeta grupā arī nepilna laika un neklātienes programmās

Izstrādāti priekšlikumi studējošo vecāku atbalstam

DLC
01.01.
2020.

106. Palīdzēsim atgriezties tautiešiem Latvijā, turpinot īstenot remigrācijas programmu (www.paps.lv), ieviešot to kā pastāvīgu programmu

106.1. Turpināsim un attīstīsim 2018. gadā izveidoto reģionālo koordinatoru tīkla darbību, sniedzot personalizētas konsultācijas potenciālajiem remigrantiem un remigrantiem ar atgriešanos saistītos jautājumos

uz dzīvi Latvijā atgriezušās 1600 personas

VARAM 01.01. 2020.

106.2. Īstenosim reģionālās attīstības atbalsta pasākumus, piešķirot finansējumu (grantu) uzņēmējdarbības uzsākšanai vai attīstībai Latvijā, atbalstot ģimenes, kuras ir atgriezušās no prombūtnes ārvalstīs

piešķirti granti 200 000 EUR apmērā

VARAM 01.01. 2020.

107. Veselīgas tautas ataudzes nodrošināšanai veidosim starpnozaru sadarbības instrumentu bērnu garīgās veselības jautājumu risināšanai

107.1. Izstrādāt konceptuālo ziņojumu un normatīvo bāzi Pedagoģiski psiholoģiskā dienesta darbības uzsākšanai

PKC 01.07. 2019.

- Konceptuālais ziņojums apstiprināts MK

PKC 01.01. 2020.

107.2. Izveidot Psiholoģiski pedagoģisko atbalsta dienestu ar reģionālo pārklājumu bērnu garīgās veselības veicināšanai

- Uzlabotas profilakses un diagnostikas iespējas un pakalpojumu pieejamība bērniem garīgās veselības veicināšanai visos reģionos

108. Izstrādāsim un uzsāksim ieviest aktīvas un veselīgas novecošanas stratēģiju, iekļaujot veselīga dzīvesveida veicināšanu, kvalitatīva dzīves un darba mūža ilgumu, sabiedrības izglītošanu

108.1. Aktualizēt aktīvas novecošanās situāciju Latvijā un identificēt turpmākos darbības virzienus un jomas

Īstenoti konceptuālajā ziņojumā "Aktīvās novecošanās stratēģija ilgākam un labākam darba mūžam Latvijā" atbalstītie risinājumi, tajā skaitā iesaistīšanās bērnu un mazbērnu aprūpē

LM
01.01.
2020.

108.2.Veicināt pielāgotu darba vidi un vides pieejamību, mūžizglītību, atbalstīt geriatrijas centru un speciālistu darbību senioru veselības aprūpē

Sagatavots konceptuālais ziņojums, attīstot visaptverošu stratēģiju darba mūža pagarināšanai un uzlabošanai.

LM
01.01.
2020.

2019.gada budžeta paketē iestrādājamais

- Iemaksas pensiju kapitālā
- Ģimenei draudzīga pašvaldība
- Ģimenei draudzīga darbavieta

103. Mazinot ienākumu nevienlīdzību vecumdienās, noteiksim, ka apmaksātajā bērna kopšanas laikā valsts veic sociālās iemaksas vecāku pensiju kapitālā pilnā apmērā no visa bērnu pabalsta, panākot, ka jaunie vecāki tiek sociāli apdrošināti tādā iemaksu līmenī, kā iepriekš strādājot, kā arī līdzsvarosim vecāku nopelnīto pensiju

103.1. No speciālā budžeta ar 1.07.2019. nodrošināt sociālo iemaksu veikšanu apmaksātā bērna kopšanas laikā vecāku pensiju kapitālā pilnā apmērā no visa bērnu pabalsta kopsummas – Bērna kopšanas pabalsts + Vecāku pabalsts

2019.gada budžets 2.lasījums

Fiskāli neitrāls – LM atbildes vēstule DLC 07.02.2019

«Lai nodrošinātu, ka par periodu no 2019. gada 1.jūlija par personām, kuras saņem vecāku pabalstu, valsts sociālās apdrošināšanas obligātās iemaksas (turpmāk – obligātās iemaksas) pensiju, bezdarba un invaliditātes apdrošināšanai tiktu veiktas no vecāku pabalsta un bērna kopšanas pabalsta kopsummas no sociālās apdrošināšanas speciālā budžeta līdzekļiem, un tas neprasītu papildus finanšu līdzekļus sociālās apdrošināšanas speciālajā budžetā jau 2019. gadā, nepieciešams vienlaikus likumā „Par valsts sociālo apdrošināšanu" noteikt, ka obligātās iemaksas pensiju apdrošināšanai par periodu no 2019. gada 1. jūlija šīm personām veido 1. līmeņa pensijas kapitālu un netiek ieguldītas valsts fondēto pensiju shēmā. Tādējādi nepieciešami grozījumi likumā „Par valsts sociālo apdrošināšanu" un Ministru kabineta 2001. gada 5. jūnija noteikumos Nr.230 „Noteikumi par valsts sociālās apdrošināšanas obligātajām iemaksām no valsts pamatbudžeta un valsts sociālās apdrošināšanas speciālajiem budžetiem»

Valdības Deklarācijas prioritātes – nevienlīdzības mazināšana un demogrāfiskās situācijas uzlabošana jeb tautas ataudzes nodrošināšana, balstītas uz stingru fiskālo disciplīnu

Eiropas Komisija 2013. gada 3. jūnija Ziņojumā par bērnu aprūpi, dzimumu pensiju atšķirību konstatē:

«Sieviešu saņemtā vidējā pensija ir par 39% mazāka nekā vīriešu saņemtā.

Mātes pienākumi palielina dzimuma pensiju atšķirību. Nevienlīdzības rādītāji ir zemāki neprecētām sievietēm (17%). No rādītājiem arī izriet, ka mātes pienākumi rada nevienlīdzību: bērna audzināšanas rezultātā sievietēm gandrīz visās dalībvalstīs zūd pensiju priekšrocības. Vairumā gadījumu šķēršļi pieaug proporcionāli bērnu skaitam.»

Pensijas kapitālu iemaksu salīdzinājums

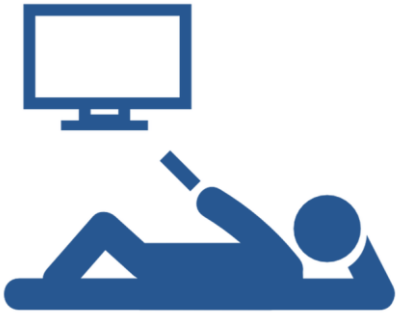

Bezdarbnieka pabalsts – 600 €
(stāžs no 20 – 29 gadiem,
1.-3. mēnesis)

Vecāku pabalsts – 437 €
(līdz bērna 1,5 gada vecumam)
+
Bērna kopšanas pabalsts 171 €

Vidējā mēneša alga aprēķinot pabalstus:
1000 €

			Pensijas kapitāla pieaugums strādājot:
Pabalsta apmērs:	600 € / 608 €		
Iemaksu objekts:	600 € / 171 €	608 €	1000 €
VSAOI pensiju apdrošināšanas likme 20%:	120 € / 34,2 €	121,6 €	200 €
Pensijas kapitāla iztrūkums:		- 87,4 €	-165,8 €
Pensijas kapitāla iztrūkums **VISA** bērna kopšanas periodā:		-1 573 €	-2 984 €
Faktiskais pensijas kritums **mēnesī X** bērnu skaits:		-7,5 €	-14 €

101.1. Ģimenei draudzīga pašvaldība

VIETA ĢIMENEI

Uzskatāma, salīdzināma un viegli atrodama informācija:

ATBALSTS KATRAI ĢIMENEI

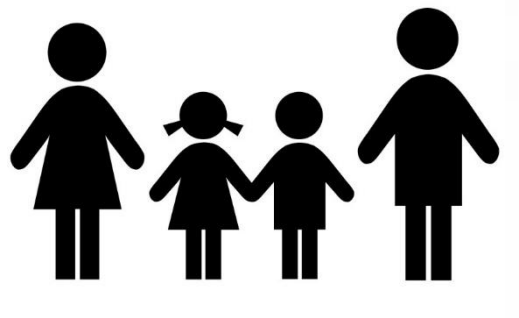

UN ĪPAŠĀM MĒRĶA GRUPĀM

ATBALSTS DAUDZBĒRNU ĢIMENĒM

ATBALSTS BĒRNIEM AR INVALIDITĀTI

ATBALSTS BĒRNIEM BEZ VECĀKU GĀDĪBAS

ATBALSTS KRĪZĒ

Kopš 2017. gada platforma – www.vietagimenei.lv – Ģimenei draudzīgas pašvaldības programma

OLAINES NOVADS 2018
PAŠVALDĪBAS ATBALSTS ĢIMENĒM AR BĒRNIEM

ATBALSTS ĢIMENES PIEAUGUMAM

Bērna piedzimšanas pabalsts (vienreizējs), *ja viens no vecākiem deklarējies pašvaldībā*
Par bērnu 300,00 EUR

Bērna piedzimšanas pabalsts (vienreizējs), *ja abi vecāki deklarējušies pašvaldībā*
Par bērnu 300,00 EUR

Pasākums "Jaundzimušo svinīga reģistrācija", pasniedzot īpašas dāvaniņas: Latvijas amatnieku kaltu sudraba monētu un sirsnīgu apsveikumu vēstuli jaundzimušajam un vecākiem.

BĒRNU ĒDINĀŠANA IZGLĪTĪBAS IESTĀDĒS

Pirmsskolas izglītības iestādēs	Maksā vecāki	Maksā pašvaldība	Ēdināšanas izmaksas
1.5-4 gadus veciem bērniem	1,40 EUR	0,00 EUR	1,40 EUR
5-6 gadus veciem bērniem	1,60 EUR	1,05 EUR	2,65 EUR

Izglītības iestādēs	Maksā vecāki	Maksā pašvaldība	Pusdienu izmaksas
1.-4. klase (1,42 EUR apmaksā valsts)	BRĪVPUSDIENAS	0,00 EUR	1,42 EUR
5.-9. klase	0,55 EUR	0,87 EUR	1,42 EUR
10.-12. klase	0,55 EUR	0,87 EUR	1,42 EUR

Vecuma dalījums 1,5-3 gadus veci bērni un 4-6 gadus veci bērni

IZGLĪTĪBAS NODROŠINĀŠANA

Nodrošina vietu pašvaldības pirmsskolas izglītības iestādē NEPILNĪGI, IR RINDA
Privāto pirmsskolas izglītības iestāžu skaits pašvaldībā 1

Līdzfinansējums privātajām pirmsskolas izglītības iestādēm
1,5-4 gadi (mēnesī) 232,44 EUR
5-6 gadi (mēnesī)* 170,96 EUR
*valsts budžeta dotācija pedagogu darba samaksai 68,00 EUR/min.

Līdzfinansējums bērnu uzraudzības pakalpojumu sniedzējam (mēnesī) 185,82 EUR
Pabalsts individuālo mācību līdzekļu iegādei (gadā) 5,05 EUR
Pabalsts pirmklasniekam IR

Braukšanas maksas atlaides sabiedriskajā transportā
LĪDZFINANSĒ DAĻĒJI
Brauklanas izdevumu atmaksa atbilstoši salstolajiem noteikumiem (50% vai 100% apmērā)

INTEREŠU IZGLĪTĪBA

Līdzfinansējums bērnu dalībai vasaras nometnēs (gadā) 220,24 EUR
Līdzfinansējums interešu izglītībai LĪDZFINANSĒ DAĻĒJI
Līdzfinansējums profesionālās ievirzes izglītībai
LĪDZFINANSĒ DAĻĒJI
Mācību maksa ir draudzīga ģimenēm – 7 EUR mēnesī. Pārējo sedz pašvaldība

Profesionālās ievirzes izglītības iestādes pašvaldībā
Olaines Mūzikas un mākslas skola

CITA VEIDA ATBALSTS

Pabalsts svētkos IR
Pabalsts medicīnas pakalpojumu apmaksai (gadā) 250,00 EUR
Atbalsts skolēnu nodarbinātības veicināšanai vasarā IR
Atbalsts remigrantiem pašvaldībā (vienreizējs) NAV
Atbalsts bērnu nogādāšanai pirmsskolas izglītības iestādē NAV

Pašvaldība nodrošina stipendijas skolēniem un/vai studentiem JĀ
Stipendijas Olaines novada vispārizglītojošo skolu 10. - 12. klašu skolēniem piešķir divas reizes mācību gadā, bet izmaksā katru mēnesi, sākot no 10. klases 2. semestra

Sadarbība ar NVO, kas strādā ar ģimenēm ar bērniem IR

Pašvaldība nodrošina izglītojošas lekcijas, nodarbības ģimenēm JĀ
Olaines Pieaugušo izglītības centra, Olaines sociālā dienesta un Olaines novada pašvaldības izglītības un kultūras nodaļas izglītojošie pasākumi

www.vietagimenei.lv

VIETA ĢIMENEI

OLAINES NOVADS 2018
ATBALSTS DAUDZBĒRNU ĢIMENĒM

Nekustamā īpašuma nodokļu atvieglojumi – **90 %** no standarta summas

Pabalsts apģērba iegādei bērnam – **75,00 EUR/ gadā** bērnam

Transporta pabalsts - līdz **100,00 EUR/gadā**

1 **BĒRNU ĒDINĀŠANA IZGLĪTĪBAS IESTĀDĒS**
100 % pašvaldības līdzfinansējums

Latvijas Goda ģimene

ĢIMENĒM AR BĒRNIEM – MĒRĶA GRUPĀM

ĀRPUSĢIMENES APRŪPE

Pabalsts bārenim un bez vecāku gādības palikušam bērnam mīkstā sadzīves priekšmetu un inventāra iegādei valsts noteiktais **249,71 EUR/ gadā** + pašvaldības noteiktais **0,29 EUR/ gadā**

Atbalsts bārenim un bez vecāku gādības palikušam bērnam – pabalsts apģērba iegādei bērnam, dzīvokļa pabalsts

Ikmēneša pabalsts sociāla nodrošinājuma apmērā, ja bērns turpina mācības vispārējās vai profesionālās izglītības iestādē, studijas augstskolā vai koledžā, bet ne ilgāk kā līdz 24 gadu vecumam.

Pabalsts **75 EUR** apģērba iegādei, ja bērns mācās dienas apmācības izglītības iestādē, bet ne ilgāk kā līdz 24 gadu vecumam.

2 **BĒRNU ĒDINĀŠANA IZGLĪTĪBAS IESTĀDĒS**
100 % pašvaldības līdzfinansējums

Pabalsts audžuģimenei – bērna uzturam **260,00 EUR/mēnesī**

mīkstā inventāra iegādei **145,00 EUR/gadā**

Pabalsts aizbildnim par bērna uzturēšanu – **65,00 EUR/ mēnesī**

Atbalsts aizbildnim apģērba iegādei bērnam – **75,00 EUR/ gadā**

Nekustamā īpašuma nodokļu atvieglojumi – **50%** vai **90%** no standarta summas

ATBALSTS BĒRNIEM AR INVALIDITĀTI

Nekustamā īpašuma nodokļu atvieglojumi – **90 %** no standarta summas

Pabalsts medicīnas pakalpojumu apmaksai – **250,00 EUR/ gadā** personai

Pabalsts bērna pieskatīšanai vasaras periodā – **360,00 – 720,00 EUR /gadā**

ATBALSTS MAZNODROŠINĀTĀM UN TRŪCĪGĀM ĢIMENĒM

Pabalsts apģērba iegādei bērnam – **75,00 EUR/ gadā** bērnam

Nekustamā īpašuma nodokļu atvieglojumi – **90 %** no standarta summas

Pabalsts medicīnas pakalpojumu apmaksai – **100,00 – 150,00 EUR/ gadā** personai

4 Pabalsts vasaras nometnēm – **60,00 EUR/ gadā**

Dzīvokļa pabalsts – **230,00 – 350,00 EUR/gadā**

Pabalsts dokumentu noformēšanai – līdz **50,00 EUR/ gadā**

BĒRNU ĒDINĀŠANA IZGLĪTĪBAS IESTĀDĒS
100 % pašvaldības līdzfinansējums

1 - tikai par daudzbērnu ģimenes statusu, neskaitot citas mērķa grupas. Bez materiālā stāvokļa noteikšanas
2 - tikai par bērna ārpusģimenes aprūpē statusu, neskaitot citas mērķa grupas. Bez materiālā stāvokļa noteikšanas
3 - tikai par bērna ar invaliditāti statusu, neskaitot citas mērķa grupas. Bez materiālā stāvokļa noteikšanas
4 - Ģimene (persona) atzīstama par maznodrošinātu, ja ienākumi uz vienu ģimenes locekli nepārsniedz 40% no minimālās mēnešalgas. Neskaitot citas mērķa grupas

Tālrunis: +371 67 146 039 • E-pasts: ineta.buike@soc.olaine.lv • www.olaine.lv

Platforma – www.vietagimenei.lv

Pasākuma aktivitātes	Galvenās izmaksu pozīcijas	2019.gads (eiro)
Programmas "Ģimenei draudzīga pašvaldība" īstenošana		**341 940**
	Atlīdzība (2 štata vietas)	61 056
	darbavietu uzturēšanas izdevumi	9 940
	Iepirkumi (t.sk informatīvā kampaņa un aplikācija; noslēguma pasākums; starptautiskā sadarbība)	150 944
	Balvu fonds pašvaldībām - atbalsts pakalpojumu uzlabošanai	120 000
Konkurss pašvaldībām un NVO, lai veicinātu ģimenei labvēlīgas vides veidošanu pašvaldībās un veicinātu sabiedrības iesaisti ģimenei draudzīgākas sabiedrības veidošanā		**298 060**
	Atlīdzība konkursa plānošanai un administrēšanai (1/2 štata vietas, VRAA)	18 060
	Projektu konkurss pašvaldībām	140 000
	Projektu konkurss NVO, t.sk. aktivitātēm starptautiskajā mērogā	140 000
Kopā		**640 000**

Tiks īstenots ES pilota projekts, lai veicinātu Eiropas ģimenei draudzīgu pilsētu tīkla attīstību un veicināšanu (Daugavpils, Ščecina, Ungārijas, Itālijas un Slovākijas pilsētas).
Projekta pieteikuma iesniegšanas termiņš ir 2019. gada 17. aprīlis.
Projektu īstenošanas termiņš ir 2022. gada maijs un kopējais projekta finansējums uz visiem projekta partneriem būs **750 000 eiro.**
Ar to pamatā tiks izstrādāts starptautiskais standarts – faktiski lielākā daļa naudas noguls LV

101.2. «Ģimenei draudzīga darbavietas» programmas izveide, pilnībā pārveidojot «Ģimenei draudzīgs komersants»

* Analoģiska programma pēc Somijas parauga – NVO rūpējas par uzņēmumu, institūciju iesaisti un palīdz kvalificēties pēc konkrētiem kritērijiem
* Ne tikai privātie uzņēmumi, bet arī valsts un pašvaldību iestādes
* Statusu ieguvis uzņēmums saņem papildus punktus publiskajos iepirkumos

2019.gadā ir jāizstrādā pilnvērtīgs koncepts ar detalizāciju un ieviešanas, izmaksu plānu no 2020.gada.

Izmaksas orientējošas – 2019.gadā 68 000 € -
1) vienas personas darba samaksa un darba vieta – 30 000 €
2) NVO iesaiste, Somijas un citu valstu pieredzes analīze, likumu un normatīvo aktu grozījumu sagatavošana – 38 000 €

Papildus uzdevumi

VM	• Zobārstniecība • Rehabilitācija • Prioritāte grūtnieces, bērni realitātē
EM	• Projektēšanas procesa digitalizācija
LM	• ĢVP piešķiršanas kritēriju pārstrāde

Paldies!

MĀRAS SOLIS

Imants Parādnieks

Demogrāfisko lietu centra vadītājs

Ministru prezidenta padomnieks demogrāfijas jautājumos